

Tantárgy neve/kódja:	La grande partie – Kurtág és operája / BI-DK-057
Tárgyfelelős:	Doktori iskola vezető
Tantárgy oktatója:	Bali János prof. dr., egy. doc.
Kreditszám:	5 kredit
Óratípus:	Elméleti
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A legnagyobb élő magyar zeneszerző, a most 100. életévében járó Kurtág György mindössze pár évvel ezelőtt írta meg első operáját Beckett szövegére (Fin de partie). Bali János a '70-es évek óta áll közeli kapcsolatban a komponistával, később sok éven át hallgatta zeneakadémiai óráit, s az ezredforduló után másfél évtizedig műveinek kiadói szerkesztőjeként is dolgozott; az opera keletkezésének korai szakaszát kivételesen közelről, Kurtággal való napi munkakapcsolatából, asszisztensi szerepből figyelhette. Az első vázlatoktól és próbálkozásoktól kezdve az alakulás teljes rendszerezett kottaanyaga áll rendelkezésére.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A 20–21. századi zene- és irodalomtörténet Kurtág operájához vezető szálainak és Kurtág zenei gondolkodásának, kompozíciós módszereinek megismerése.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	Hallani tanulni Kurtágot és pályatársait
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>– Samuel Beckett: <i>Godot-t várva / Ó, a szép napok! / Végjáték</i>. Ford.: Beke Zsolt és tsi. Gondolat, Budapest, 2019. ISBN: 9789636939472</p> <p>– Kurtág György: <i>Samuel Beckett: Fin de partie. Scenes et monologues</i>. Partitura. Editio Musica Budapest, 2017. ISBN: –</p> <p>– Kurtág György: <i>Samuel Beckett: Fin de partie. Scenes et monologues</i>. Az ősbemutató videofelvétele</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Bel9Sjfe2MA&list=RDBel9Sjfe2MA&start_radio=1</p> <p>– Roland Moser: „SCHRITTE. ENDEN. On voyait le fond. Si blanc. Si net. Zu Fin de partie [...] von Kurtág [...]” in: Ulrich Tadday szerk.: <i>Musik-Konzepte Sonderband XI/2020</i>. 137–156. ETK, München, 2020. ISBN 978-3-86916-878-4</p>
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<p>– Ligeti György: <i>Válogatott írásai</i>. Szerk.: Kerékfy Marcell. Rózsavölgyi, Budapest, 2010. ISBN 978-963-88317-2-9</p> <p>– Varga Bálint András szer.: <i>Kurtág György</i>. Holnap, Budapest, 2009. ISBN 978 963 346 854 8</p> <p>– Bali János: „Spiele? Über die Serien Spiele sowie Zeichen, Spiele und Botschaften von György Kurtág.” in: Ulrich Tadday</p>

	szerk.: <i>Musik-Konzepte Sonderband XI/2020</i> . 91–116. ETK, München, 2020. ISBN 978-3-86916-878-4	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: Heti 2x45 perc	Gyakorlati óra óraszám:
Az alkalmazott oktatási módszerek:	A hallgatók állandó aktivizálása: kérdezése a közösen hallgatott zeneművek elemzését illetően. Lényeges, hogy ők is állandóan kérdezzenek – ideális esetben az ő kérdéseik és meglátásaik mentén lehet kibontani egy-egy mű és alkotó értelmezését, feltárni kontextusát, a tanárnak csak ügyesen kell irányítania a kibomló dialógusokat. Lényegesek az óráról órára egyénileg feladott kis szakirodalmi szakaszokról szóló tömör beszámolók is.	
Az értékelés módja:	Beszámoló (három fokozatú)	
Az értékelés kritériuma:	<p>Az aláírás megszerzésének a feltétele az órák legalább 75%-án való jelenlét.</p> <p>Az érdemjegy a hallgató aktivitásán, órai tevékenységén, az óráról órára adott kis feladatok megvalósítási színvonalán múlik:</p> <p>Jeles, ha kreatívan és jó színvonalon készíti el kis munkáit és referátumait, és kellően aktív az órai diskurzusokban.</p> <p>Közepes, ha munkái tévedéseket tartalmaznak, hanyagságot mutatnak, és az órákon alig-alig szólal meg.</p> <p>Elégtelen, ha a feladatok kevesebb, mint a felét végzi el.</p>	
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	<p>Tudás: rendelkezzen alapvető kompetenciával a Kurtág életművében és a 20–21. századi operák világában való tájékozódáshoz.</p> <p>Képesség: értő módon közelítsen a hazai zeneszerzés legújabb műveire is. Képes legyen további kortárs operák értelmezéséhez fogódzókat találni. Legyen nyitott szemű az irodalomtörténeti és irodalomelméleti megközelítésekre a zeneművekkel kapcsolatban.</p> <p>Attitűd: legyen nyitott a kortárs zeneszerzés újszerű elemeinek befogadására, különféle értelmezési lehetőségeik dialektikus szemléletére.</p> <p>Autonómia: irodalomtudósként legyen alapszinten párbeszédképes a Kurtág György művei körüli diskurzusokban</p>	